

Programvadászat

Rövid útmutató a JBLinux 1.1 megszelídítéséhez.

Mellékletünk második korongján a JBLinux 1.1-es változata szerepel, ez egy viszonylag új Linux-kiadás.

Készítője *Ole André Vadla Ravn*□s, egy 18 éves norvég srác. Régóta a Linux rabja. 1999. októberében kezdett el dolgozni a JBLinuxon, ugyanis nem volt megelégedve egyik Linuxszal sem. Bizonyos szempontból

kedvelte a RedHat kiadásokat, más okból szerette a Slackware-t, de egyik sem felelt meg maradéktalanul az igényeinek, ezért úgy döntött, létrehozza a saját változatát – teljesen az alapoktól. Kezdetben csak kísérletnek indult, mivel a saját Linux-változat létrehozása túl ijesztő feladatnak tűnt. Ennek ellenére két-három hónap munka után egy teljesen új, működőképes rendszert hozott létre. Így már valósággá vált az, amire ezelőtt még gondolni sem mert. Napról napra közelebb került a megvalósításhoz és körülbelül egy év múlva a nyilvánosság számára is elérhetővé tette a JBLinuxot. Sok biztató visszajelzést kapott, ez adott erőt a fejlesztés folytatásához.

A mellékelt CD könyvtáraiban szétnézve mindenkinek feltűnhet, hogy a programcsomagok jbl végződést kaptak, ezek valójában egyszerű tgz csomagok. Mindegyik csomagban van egy indexfájl, ezek a fájlok a /usr/share/installed könyvtárba kerülnek, így a Slackware csomagkezelésével is képes együttműködni. A csomagok kezelésére két program használható: az installpkg segítségével újabb csomagokat adhatunk rendszerünkhöz, az uninstallpkg programmal pedig eltávolíthatjuk azokat. Könnyedén készíthetünk saját ybl csomagokat is a makejbl program segítségével.

A JBLinux csomagjait Pentium vagy annál jobb processzorokra fordították, ezért 486-os és 386-os gépeken nem, vagy csak nagyon rossz teljesítménnyel futnak.

A JB Linux két legnagyobb előnye a gyorsaság és a csomagok frissessége, hiszen az 1.1-es változat is csak pár hónapos. A csomagválasztéka mindenki számára használható rendszerré teszi, megtalálhatók benne a programfejlesztéshez szükséges eszközök, különböző kiszolgálók, multimédia programok (CD-nyersmásoló, MP3-kódoló és-lejátszók, CD-lejátszók stb.).

Hamarosan elérhető lesz az 1.2-es változat beta1 kiadása is. Újdonságai közül néhány:

- 2.4.1-es rendszermag
- glibc 2.2.1
- gcc 2.95.2
- XFree86 4.0.2
- KDE 2.0.1

Telepítési útmutató

Rendszerünket CD-ről indíthatjuk, vagy ha erre gépünk BIOS-a nem képes, akkor DOS (Windows) alatt a rawrite.exe, Unix alatt pedig a dd paranccsal tudjuk a szükséges indítófájlokat hajlékonylemezre írni. Indulás után rövid üdvözlő és tájékoztató szöveget olvashatunk a készítőtől, melyben leírja, hogy ezt a változatot nem kezdőknek szánta. Ebben teljesen egyetérték vele, mivel alapvető linuxos ismeretek nélkül nagyon nehéz telepíteni. Így csak megerősíteni tudom: nem javasolt első Linux-változatként kezdők számára.

Következő lépésként be kell állítanunk, hogy rendszerünk csak IDE-eszközöket használ-e, vagy tartalmaz SCSI-egységeket is. Ha SCSI felületen lévő eszközeinket is akarjuk használni a telepítés folyamán, esetleg a CD-ROM vagy a merevlemez ilyen felülettel csatlakozik a rendszerünkhöz, akkor a megfelelő modult a memóriába töltve máris használatba vehetjük azt. CD-meghajtónkat

kiválasztva egy lemezterület-felosztó menübe jutunk, ahol a cfdisk program segítségével minden szükséges lépést elvégezhetünk. A lemezterületek sikeres létrehozása után a befűzési pontok megadása következik. Miután ezzel is sikeresen végeztünk, a programok tényleges telepítése előtt már csak a lemezterület használni kívánt formázása van hátra. Választhatjuk az ext2-es fájlrendszert, ami a legtöbb Linux-változatban alapértelmezett, vagy az új ReiserFS jegyzőkönyvező (journaling) fájlrendszert. (Lásd írásunkat az 51-53. oldalon.) Ezt a fájlrendszert a biztonságos adattárolás érdekében kezdték el több helyen is használni. A csomagok telepítésénél két lehetőség közül választhatunk, az egyik választáskor minden, a CD-n szereplő csomag felkerül a gépünkre, a másik választásnál saját magunk válogathatjuk össze a számunkra szükséges csomagokat. Amennyiben a teljes telepítést választjuk, legalább 2 GB lemezterületre lesz szükségünk. A grafikus felületek között is választhatunk, telepíthetjük a 3-as vagy a 4-es sorozatú XFree86-ot. Amennyiben saját magunk szeretnénk a telepítendő csomagokat kiválogatni, akkor kénytelenek vagyunk a teljes listát végignézni. A csomagok telepítése után a LILO beállítása és telepítése következik. Ha ezen is sikeresen túljutottunk, akkor újra kell indítanunk a rendszerünket. Első indításkor egy önműködően elinduló könnyen használható beállítóprogram `setup` fogad bennünket. Segítségével egyszerűen elvégezhetjük rendszerünk testreszabását. Ennek a programnak köszönhetően USB-s egeremet szinte azonnal használatba vehettem karakteres felületen is. A hangkártya, a hálózat és a grafikus felület beállítása sem jelentett gondot. Nekünk kell minden rendszermagmodult (az eszközmeghajtókat) betölteni a memóriába. Elsőre sikerült minden elemet felismertetni a programmal, de mint erről a cikk elején már írtam, ahhez elengedhetetlen az alkatrészeink pontos ismerete, valamint azt is tudnunk kell, hogy melyikhez milyen modul szükséges. A nyelv, a billentyűzetkiosztás, az egér, a hálózat, a hang, az XFree86 stb. beállításait bármikor módosíthatjuk a későbbiek során a `setup` program segítségével.

Az újraindítás után USB-s billentyűzetem is azonnal feléledt, így a fentebbi beállításokat már ennek segítségével végezhettem el. Mindezek után egy kényelmesen használható rendszert kaptam. Meglepetésemre a telepítés alatt sehol sem kellett a rendszergazdai jelszót megadnom. Újraindításkor a rendszergazdát a rendszer jelszó nélkül beengedi, ezután azonnal érdemes jelszót adnunk! Nagyon hiányoltam viszont az erre vonatkozó figyelmeztetést.

Tapasztalataimat összefoglalva a JBLinux egy kényelmesen használható, jól beállítható és kedvező adottságokkal bíró rendszer. Természetesen, mint minden Linux-rendszernek, ennek is van még mit fejlődnie, de a kezdet biztató. Mindazoknak ajánlom a rendszer kipróbálását, akik egy kicsit más felépítésű Linuxot keresnek, mint az rpm es deb vonulat.

☞ <http://www.jblinux.com>

Rendszermag

Mellékletünk első lemezére ismét felkerült a legfrissebb megbízható rendszermag, ez jelenleg a 2.4.1-es változat. A 2.4.0-s változathoz képest a legnagyobb újdonság, hogy most már hivatalosan is bekerült a ReiserFS támogatása a rendszermagba. Sok hibát is kijavítottak, ilyenek például a RAID 5, a HPT366, az egyes hálózati kártyák meghajtói, valamint az USB.

Játékok

Két játék is helyet kapott a szórakozni vágyók örömeire, egyik a Heavy Gear II (2. kép), melyről egy átfogó leírást olvashatnak a 112–113. oldalon, a másik pedig a mindenki által ismert Quake III Arena. Futtatásukhoz elég erős gépre van szükségünk, ugyanis a legkisebb követelmény: 2.2.9 vagy későbbi rendszermag, glibc 2.0 vagy 2.1, Pentium 233 MHz, 8 MB VGA, vagy Pentium II 266 MHz 4 MB VGA, 4-szeres CD-ROM meghajtó, 64 MB memória – de 128 az ajánlott –, OSS-megfelelő hangkártya.

A Quake III Arena (1. kép) OpenGL-t használ a 3D-s gyorsításhoz, jelenleg a 3dfx Voodoo és a Matrox G200/G400 kártyákat a támogatja. Mindkét játékról megoszlanak a vélemények, de az akciójátékok kedvelői megegyeznek abban, hogy mindkettő alapmű.

Eazel Nautilus

Az Eazel cég által készített Nautilus hálózati környezet szintén helyet kapott mellékletünkön. Olyan neves cégek támogatják, mint a Sun és a RedHat. A Nautilus héj egy új szemléletű programkörnyezet a GNOME-hoz, mely magába foglalja a fájlkezelőt (3. kép), az Internet-böngészőt és a rendszerkezelő részeket. Ez az alkalmazás nemcsak a Linux könnyű használhatóságában teremt új lehetőségeket, hanem a helyi és a hálózati szolgáltatások egy helyről történő eléréséhez is hozzásegít. Hozzáférhető a GNU felhasználási szerződés alatt. Néhány kiemelkedő tulajdonsága:

- haladó szellemű fájlkezelés,
- beépített fájlnéző,
- virtuális könyvtárak kezelése,
- URL-alapú címzés alkalmazása,
- ikonok használata.

Új felhasználói felületének jellemzői: nagyítható, több felhasználói fokozat állítható be a kezdőtől a haladói, valamint testre szabható fájlrendszere van. Kifinomult rendszerbeállítási lehetőségekkel bír a programtelepítés és a programfrissítés terén, valamint állandó hálózati tárhely elérése helyi meghajtóhoz hasonlóan.

Gimp 1.2.1

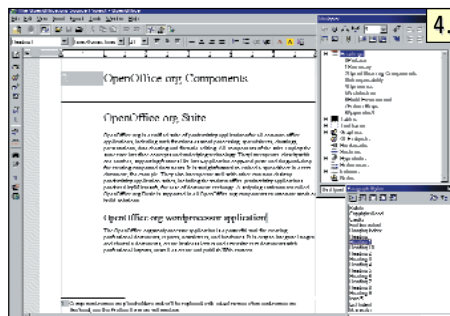
A Gimp grafikai program legújabb változata, az 1.2.1-es sok hibajavítást tartalmaz az előzőhöz képest. Lásd még cikkünket a 86. oldalon.

Glibc2.2

Előző CD-nken sajnos sérült volt a glibc2.2.tar.gz fájl. Ezt a hibát most orvosoljuk.

Openoffice.org

A Sun Microsystems kiadta a Staroffice forráskódját, így elkezdődhetett egy nyílt forrású irodai csomag fejlesztése. Ennek eredményeként született meg az openoffice_614. Egyelőre még fejlesztés alatt áll, de már most is eredményesen használható. (4. kép) Mivel a forráskódja elérhető, ezért átvihető bármelyik operációs rendszerre, melynek van grafikus felhasználói felülete és C++ fordítója.

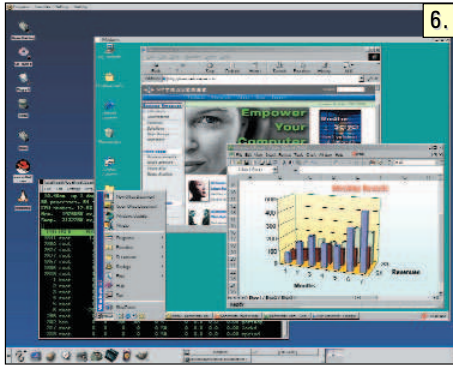

Rendszerfrissítés

A rendszer frissítése mindig fontos feladat, még akkor is, ha nem hálózatra kapcsolt gépről van szó. Használat közben számos olyan hibára derülhet fény, ami alááshatja a rendszer megbízhatóságát. Így a CD-inken eddig is rendszeresen közreadott frissítéseket, hibajavításokat ezután is minden hónapban megjelentetjük.

Az összes Linuxhoz sajnos nem tudjuk feltenni ezeket a csomagokat, de a Linuxvilág honlapján szavazásra bocsátjuk, hogy a frissítések mely változatokhoz jelenjenek meg a CD-n. Most a RedHat, a Mandrake, a Debian és a JBLinux frissítéseit adjuk közre. Segítségükkel mindegyik rendszert közel naprakész állapotba hozhatjuk.

Harmadik CD-nkre felkerült a Mozilla javított változata, az ingyenes Opera 5 beta böngésző, a Netscape 6 böngésző teljes készlete és legnagyobb anyagként a Win4Lin programcsomag időkorlátos változata a Netraverse cégtől.

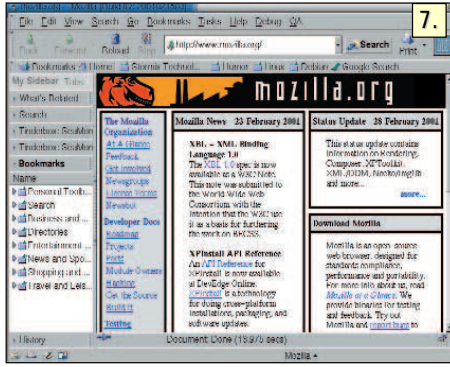
Lindows vagy Winux?

Sokaknak gondot és kényelmetlenséget jelent megszokott windowsos programjaik nélkülvé téve Linux alatt. Ehhez kíván segítséget nyújtani a Netraverse cég Win4Lin programcsomagja, mellyel, Windowst futtathatunk linuxos számítógépeken, így bármelyik kedvelt programunkat használni tudjuk. A Win4Lin program egy virtuális számítógépet ad a Windows alá, így az észre sem veszi, hogy nem a valódi gép erőforrásait használja. Ennek köszönhetően az operációs rendszer és a felhasználói programok telepítése, valamint a rendszer beállítása nem jelenthet gondot. (6. kép) A fejlesztők sajnos csak az RPM-alapú rendszereket támogatják, így a Debian-alapú rendszereken nehézkes a telepítése. A fejlesztők külön rendszermagfoltot (kernel patch) írtak, mivel a program működéséhez szükséges kiegészítő szolgáltatásokat azon keresztül érhetjük el. A 2.2-es sorozathoz található megfelelő foltokat a [CD Win4Lin/LINUX/PATCH](#) könyvtárban. A foltozáshoz szükséges a rendszermag teljes forrása és a megfelelő változatszámú folt. Mi a szerkesztőségben egy 2.2.18-as magot foltoztunk meg, és eközben érdekes változás történt a rendszermag beállításában (5. kép)

A foltozást a `patch` paranccsal segítségével tudjuk végrehajtani (például: a `PATCH` könyvtárban kiadjuk a `patch -p1 -b -d /usr/src/linux <Kernel-Win4Lin2-2218.patch` parancsot). Ez a lemez tartalmaz megoldást azok számára is, akik nem szeretnék rendszermagjukat újrafordítani, mivel előre elkészített RPM-csomagok közül választhatják ki a megfelelő magot.

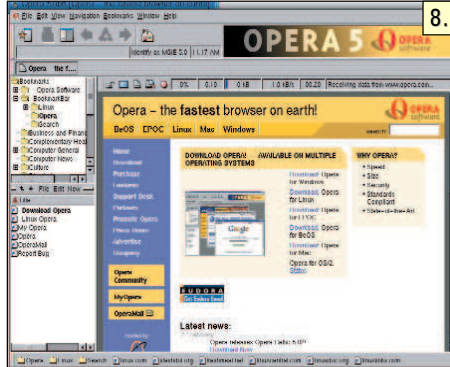
⇒ [CD Win4Lin/LINUX/RPMS](#). Támogatott változatok: Caldera Linux, SuSE, Mandrake és RedHat, választhatunk egy- vagy többprocesszoros (SMP) gépekhez való új magot is.

A telepítő indításkor ellenőrzi, hogy a kiegészítő szolgáltatásokat támogatja-e a rendszermag. Amennyiben nem, hibáüzenettel kilép. Ez a program időkorlátos, ezért csak május elsejéig használhatjuk. Mandrake Linux alatt a telepítés gond nélkül lezajlott, miután a rendszermagot lecseréltem és a `sh /Win4Lin/Win4Lin/install-win4lin.sh` parancsot futtattam. Debian alatt már jóval nehezebb volt a telepítést elkezdni. Először rendszermagot kellett fordítani, azután az előző parancs kiadásával próbálkoztam, de nem működött, az `rpm -i Win4Lin-5.1.1g-1.i386.rpm` parancsra is hibáüzenettel állt le, mivel hiányolta a `/bin/sh-t` (természetesen az `sh` a helyén volt). Ezért az `rpm -i --nodeps Win4Lin-5.1.1g-1.i386.rpm` segítségével telepítettem. Ezután a `winssetup` parancsot elindítva végre elkezdhettem a rendszer beállítását.

Mozilla 0.8

Újabb állomáshoz érkezett a Mozilla fejlesztése, amit az új változat kiadása is jelez. Ez a változat sokkal megbízhatóbb, gyorsabb, mint az előzőek. CD-nken megtalálható a program forrása, futtatható állományként pedig felkerült az i386 Linux és FreeBSD, valamint a PPC-re fordított változat is. A könyvtárban található néhány állomány különböző kiegészítésekkel lett fordítva, ilyen közülük a `mozilla-i686-pc-linux-gnu-0.8-talkback.tar.gz`, mellyel összeomlás esetén adatokat küldhetünk a fejlesztőknek, a `mozilla-i686-pc-linux-gnu-0.8-MathML-SVG-XSLT.tar.gz`, mely MathML, SVG és XSLT kiegészítésekkel rendelkezik, a `mozilla-i686-pc-0.8-gcc-2.95.2-glibc-2.2-slackware-linux-gnu-mathml-svg-xslt.tar.bz2`, mely egy Slackware alatt fordított MathML, SVG és XSLT kiegészítésekkel, valamint a `mozilla-powerpc-unknown-linux-gnu-0.8-PSM.tar.gz`, mely PSM-támogatással készült Power PC-rax86 alá. (7. kép)

Opera 5 Beta 6

Az Opera böngésző, mint arról korábbi számunkban hírt adtunk (2000. november), mostanra mindeki számára ingyenesen elérhetővé vált. Ezért cserébe egy reklámszalagot kell elviselnünk a böngészőnk jobb felső sarkában. Régebbi CD-nken már megjelent az Opera 4 Beta, azonban úgy tűnik, nem is lesz belőle végleges

változat, mivel a fejlesztők egy egész számot ugrottak. Számos újdonsággal gazdagodott ez a változat, egyszerű telepítés jellemzi minden rendszeren, választhatjuk a csomagkezelők (`rpm`, `dpkg` stb.) használatát, vagy akár a `tar.gz` fájlok kicsomagolásával is telepíthetjük. Ha rendszerünk rendelkezik a megfelelő könyvtárakkal, akkor válasszuk a kisebb méretű fájlt, ha nem, vagy nem vagyunk benne biztosak, használjuk a nagyobbik fájlt, a kettő közötti különbség, hogy a nagyobb minden olyan könyvtárat tartalmaz, ami szükséges a böngésző futtatásához. (8. kép)

Netscape 6.01

Ez a változat, mint a száma is mutatja, csak kisebb hibajavításokat tartalmaz. Gyorsabb lett, ez mindenképpen előnyére vált, hiszen aki használta a 6-ost, bizony tapasztalhatta a lassúságát. (9. kép)

Csontos Gyula

(Csontos.Gyula@linuxvilag.hu)
a Linuxvilág hír- és CD-szerkesztője, valamint a www.linuxvilag.hu tartalomfelelőse.